

zaaknummer 1997 T 004H

Beslissing 6 december 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. G.J.M. van Oijen, advocaat te Den Bosch,

tegen:

[naam]
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
emeritus pastoor,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,

1. De procedure

De Toetsings- en Adviescommissie heeft op 6 oktober 1997 geadviseerd de op 5 november 1996 ingediende klacht van klager ongegrond te verklaren. Bij brief van 3 augustus 2012 heeft mr. G.J.M. van Oijen namens klager, in de vorm van een nieuw klaagschrift, herziening van voornoemd advies gevraagd. Op 28 september 2012 heeft de Klachtencommissie het verzoek tot herziening gegrond verklaard.

Bij brief van 7 november 2012 heeft [naam], namens aangeklaagde, de Klachtencommissie onder andere bericht dat aangeklaagde om medische redenen niet in staat is om ter zitting te verschijnen.

Op 22 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn mentor, mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. G.J.M. van Oijen.

Aangeklaagde is niet verschenen.

2. De klacht

2.1. Klager komt uit een katholiek gezin van zeven kinderen. De vader van klager werkte destijds op de kazerne te [plaats]. De moeder van klager deed het huishouden en zorgde voor de kinderen. In [jaar] raakte de vader van klager arbeidsongeschikt en vanwege zijn psychische problemen (schizofrenie) werd hij kort daarna opgenomen in een daarvoor bedoelde instelling. Sindsdien kwam er regelmatig een maatschappelijk werker bij klager thuis over de vloer om het chaotische gezin in goede banen te leiden.

2.2. In [jaar] ging klager naar de [naam] in [plaats]. Mede door zijn instabiele thuissituatie heeft klager gedoubleerd in zowel de eerste, de tweede als de vierde klas van deze lagere school. Aangeklaagde was in die periode pastoor van de parochie in [plaats]. Daarnaast gaf aangeklaagde seksuele voorlichting op de pastorie in [plaats].

2.3. In de vierde klas ([jaar]), toen klager 12 à 13 jaar oud was, is klager door aangeklaagde uit de klas gehaald. Klager zou individueel seksuele voorlichting krijgen van aangeklaagde in het parochiehuis in [plaats]. Aangeklaagde confronteerde klager daar met verschillende tekeningen en/of films waarop kinderen te zien waren die seks met elkaar hadden. Op enig moment heeft aangeklaagde klager verzocht om met hem op het bed te gaan zitten/licgen. Eerst gaf aangeklaagde klager meerdere kussen op zijn mond/wang. Vervolgens moest klager zijn broek uit doen waarna aangeklaagde het geslachtsdeel van klager streelde/betastte. Ten slotte heeft aangeklaagde geprobeerd klager anaal te verkrachten. Dit echter zonder succes. Na afloop van het seksueel misbruik werd klager geboden zijn mond hierover te houden. Klager heeft echter vrijwel direct hetgeen hem was overkomen aan zijn moeder en maatschappelijk werker kenbaar gemaakt. Deze hebben hier niets mee gedaan, maar op het moment dat aangeklaagde klager weer wilde misbruiken, heeft klager aan aangeklaagde meegedeeld dat deze mensen op de hoogte waren en sindsdien is het niet meer gebeurd.

2.4. Het seksueel misbruik heeft een enorme impact gehad op het leven van klager. Op jonge leeftijd kreeg klager een groot minderwaardigheidscomplex. Bovendien voelde klager zich dag in dag uit 'vies'. Al snel bleek klager helemaal te ontsporen en kwam in aanraking met politie/justitie. Daarbij kwam de instabiele thuissituatie. Omdat zowel klager als ook zijn broer thuis niet meer te handhaven waren, zijn zij in [jaar] door de kinderrechter in het opvoedingsgesticht [naam] in [plaats] geplaatst. Tot [jaar] heeft klager daar met veel plezier gezeten. Na [naam] ging klager aan het werk en had hij in korte tijd verschillende banen. Al snel bleek echter dat klager zijn werk psychisch niet aan kon waardoor hij in de ziektewet terecht kwam. Klager was ontzettend bang dat zijn mannelijke collega's hetzelfde zouden doen als aangeklaagde bij hem had gedaan.

2.5. Rond zijn tweentwintigste is klager via een sociaal werker terechtgekomen bij de sociale werkvoorziening. Hier werkte klager als tuinman. In die periode moest klager onder meer de tuin van aangeklaagde onderhouden. Kort daarna raakte klager opnieuw in de ziektewet. Door zijn angsten kon klager 's avonds niet slapen waardoor hij overdag disfunctioneerde. Niemand begreep destijds echter wat er met klager aan de hand was. Uiteindelijk werd bij klager de diagnose schizofrenie geconstateerd. In [jaar]/[jaar] werd klager volledig afgekeurd om nog te werken. Sindsdien ontvangt klager een uitkering. In de periode daarna ontmoette klager een meisje met wie hij een oppervlakkige relatie kreeg. Via haar is klager in aanraking gekomen met drugs. Zo'n vijf jaar is klager aan cocaïne en heroïne verslaafd geweest. Met het gebruik van deze drugs wist klager zijn angstgevoelens telkens te onderdrukken. Via een opvangcentrum is klager in [jaar] van zijn drugsproblemen afgekomen. Klager is begeleid gaan wonen. In [jaar] is klager opgenomen in het psychiatrisch ziekenhuis [naam] te [plaats]. Doordat klager daar behandeld werd door een psychiater die hem begreep en hij de juiste medicatie kreeg, ging het snel beter met hem. Vervolgens is klager weer begeleid gaan wonen. Sindsdien begeleid mevrouw [naam], de schoonzus van klager, hem. Momenteel is de situatie van klager stabiel, mede dankzij medicijngebruik.

2.6. Klager wil met het indienen van deze klacht bereiken dat aangeklaagde beseft en inziet dat er met het gestelde seksuele misbruik schade is aangericht bij klager. Klager vindt dat deze daden niet ongestraft mogen blijven. Daarnaast hoopt klager dat het probleem

seksueel misbruik wordt ingedamd en nieuwe slachtoffers in de toekomst worden voorkomen. Indien de klacht van klager gegrond wordt verklaard, wenst klager gebruik te maken van de schadecompensatieregeling.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft geen verweerschrift ingediend. Uit de brief van aangeklaagde d.d. 7 november 2012 blijkt echter dat hij zich op het standpunt stelt dat hij alle hem bekende feiten reeds heeft meegedeeld aan de toenmalige onderzoeker in 1997, mevrouw Korte-Van Hemel. Uit dat onderzoek blijkt dat aangeklaagde heeft verklaard dat klager wel eenmalig bij hem in de pastorie is geweest, maar dat aangeklaagde klager toen enkel heeft 'getest'. Klager zou een van de velen zijn geweest die getest werden door aangeklaagde. Deze testen waren een eigenheid van de manier van werken van aangeklaagde. Hij zou van de (uitslagen van) test verslag hebben gedaan bij de ouders van klager. Aangeklaagde heeft verder verklaard te hopen dat de familie van klager buiten deze zaak wordt gehouden.

Aangeklaagde betwist dus dat de vermeende ontuchtige handelingen destijds door hem zijn gepleegd.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1. van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat het door klager gestelde feit moet worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan [aantal] jaren verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Aangeklaagde heeft betwist hetgeen hem verweten wordt. Echter, voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden en wel dat aangeklaagde klager eenmalig heeft gezoend, het geslachtsdeel van klager heeft betast en daarnaast dat aangeklaagde geprobeerd heeft klager anaal te verkrachten. De Klachtencommissie is hier niet alleen van overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. De verklaring van psycholoog [naam] d.d. 16 juni 1997, waaruit blijkt dat hij op de hoogte is van het seksueel misbruik, ondersteunt zijn verklaring. Daar komt bij dat de klacht (van soortgelijke, minder ernstige aard) tegen aangeklaagde met het nummer 2008 T 002 gegrond is verklaard.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 à 13 jaar oud en klager bevond zich op dat moment in een (zeer) kwetsbare situatie bevond.

4.5. De Klachtencommissie zal zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de aartsbisschop van het bisdom Utrecht de klacht gegrond te verklaren en schriftelijk te erkennen dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden en daarbij, voor het aan klager in zijn jeugd aangedane leed, excuses aan te bieden.

Dit advies is vastgesteld op 6 december 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.A.M.C. Mol en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de aartsbisschop van het bisdom Utrecht, aan aangeklaagde en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de aartsbisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de aartsbisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de aartsbisschop.